ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของสารสกัดจากใบพลูต่อความคงตัวต่อความร้อน ของน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหาร

ผู้เขียน

นางสาววรรณกนก สวนแก้วมณี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. สุทัศน์ สุระวัง

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของสารสกัดจากใบพลูต่อความคงตัวต่อความร้อน ของน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหาร โดยศึกษาวิธีการสกัดที่เหมาะสมในการสกัดสารสกัดจากใบพลู พบว่า การสกัดใบพลูผงด้วย สารละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 70 โดยการเขย่า เป็นเวลา 2.5 ชั่วโมง ได้สารสกัดที่มี ความสามารถในการต้านออกซิเดชันซึ่งแสดงในรูปร้อยละการยับยั้งอนุมูลอิสระ มากกว่าสารสกัด ของใบพลูผงที่สกัดด้วยสารละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 100 และ 50 ตามลำคับ นอกจากนั้นยังพบว่า อุณหภูมิและระยะเวลาการเก็บมีผลต่อความคงตัวของสารสกัดจากใบพลูโดยสารสกัดจากใบพลูมีความสามารถในการต้านออกซิเดชันลดลง เมื่ออุณหภูมิและระยะเวลาการ เก็บเพิ่มขึ้น

เมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสารสกัดจากใบพลู จะช่วยลดการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของ น้ำมันพืชหลังนำไปให้ความร้อน นอกจากนั้นยังพบว่า น้ำมันพืชใส่สารสกัดจากใบพลูที่ความ เข้มข้น 1,000 ส่วนในล้านส่วน มีค่าเปอร์ออกไซด์ ปริมาณกรดไขมันอิสระในรูปกรดปาล์มิติก ปริมาณกอนจูเกตไดอีน ปริมาณกอนจูเกตไตรอืน และปริมาณเฮกซานาลน้อยกว่าน้ำมันพืชใส่สาร สกัดจากใบพลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน น้ำมันพืชใส่ บีเอชที 200 ส่วนในล้านส่วน และน้ำมันพืชชุดควบคุม เมื่อมีการให้ความร้อนเป็นจำนวน 4 ครั้ง โดยน้ำมันพืชใส่สารสกัดจากใบ พลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน และ 100 ส่วนในล้านส่วน ให้ประสิทธิภาพในการช่วย ชะลอการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของน้ำมันพืชได้ใกล้เคียงกัน

การประชุกต์ใช้น้ำมันพืชใส่สารสกัดจากใบพลูกับผลิตภัณฑ์อาหาร พบว่า น้ำมันพืชใส่สาร สกัดจากใบพลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน มีค่าเปอร์ออกไซด์ และปริมาณกรดไขมัน อิสระในรูปกรดปาล์มิติก น้อยกว่าน้ำมันพืชชุดควบคุมเมื่อมีการใช้น้ำมันพืชทอดซ้ำเป็นจำนวน 3 ครั้ง ส่วนการวิเคราะห์คุณภาพของมันฝรั่งแท่งทอด พบว่า เมื่อมีการใช้น้ำมันพืชทอดซ้ำเป็นจำนวน 3 ครั้ง มันฝรั่งแท่งที่ทอดในน้ำมันพืชชุดควบคุม และน้ำมันพืชใส่สารสกัดจากใบพลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน มีค่าสื L* และ b* ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) แต่มัน ฝรั่งแท่งที่ทอดในน้ำมันพืชใส่สารสกัดจากใบพลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน มีค่าไรโอ บาไบทูริกแอซิครีแอกทีฟซับสแตรน (TBARS) ซึ่งแสดงในรูปปริมาณมาโลนไดอัลดีไฮด์ น้อยกว่า มันฝรั่งแท่งที่ทอดในน้ำมันพืชชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P≤0.05) สำหรับผลการ วิเคราะห์คุณภาพทางประสาทสัมผัส พบว่า มันฝรั่งแท่งที่ทอดในน้ำมันพืชชุดควบคุม และในน้ำมัน พืชใส่สารสกัดจากใบพลูที่ความเข้มข้น 500 ส่วนในล้านส่วน มีคะแนนด้านความชอบโดยรวม สี กลิ่น และรสชาติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) เมื่อใช้น้ำมันพืชทอดซ้ำเป็น จำนวน 3 ครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Effect of Betel Leaves Extract on Thermal Stability of

Cooking Oil

Author Miss Wannakanok Suankaewmanee

Degree Master of Science

(Agro-Industrial Product Development)

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Suthat Surawang

ABSTRACT

This research was conducted to investigate the effect of betel leaves extract on thermal stability of cooking oil. Different extraction techniques were studied. Extraction by shaking for 2.5 hours with 70% ethanol solvent was proved to be the most efficient method in yielding more antioxidant activity (% radical scavenging) compared with using 100% and 50% ethanol solvents, consecutively. Additionally, thermal and storage time were discovered to be antioxidant-constituents efficacy degrading factors over thermal and storage time increased.

As the concentration of the betel leaves extract increased, oxidative reaction of the heated vegetable oil decreased. In addition, the determined values of peroxide value, free fatty acid (as palmitic), conjugate dienes, conjugate trienes and hexanal content in vegetable oil with betel leaves extract 1,000 ppm addition were less than those values of betel leaves extract 500 ppm, BHT 200 ppm additions and controlled vegetable oil sample after four times heating. The vegetable oil with betel leaves extract 500 ppm and betel leaves extract 1,000 ppm additions showed similar improvement of the four times heated oil against oxidation.

The application of betel leaves extract added vegetable oil with food product demonstrated that the vegetable oil with 500 ppm betel leaves extract yieled less peroxide value and free fatty acid (as palmitic) than the controlled vegetable oil through repeated frying for three times. The examinations of fried potato stick showed no significant difference (P>0.05) in L* and

b* colors through the repeated frying for three times of both betel leaves extract 500 ppm added vegetable oil and controlled vegetable oil. However, Thiobarbituric acid reactive substances (TBARS; as malondialdehyde content) of the betel leaves extract 500 ppm fried potato stick was significantly less than that of controlled vegetable oil (P≤0.05). Regarding the sensory evaluation, the overall liking, color, odor and taste score of both the betel leaves extract 500 ppm fried potato stick and the controlled fried potato stick offered no statistical difference (P>0.05) through repeated frying for three times.

